

Sygn. akt I CSK 393/15

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa H. B.
przeciwko małoletniej K. B. reprezentowanej przez kuratora G. M.
z udziałem interwenienta ubocznego T. B.
przy udziale Prokuratora Okręgowego w Warszawie
o rozwiązanie przysposobienia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 23 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z dnia 23 maja 2014 r., sygn. akt VI Ca 221/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w Warszawie w sprawie z powództwa H.B. przeciwko małoletniej K.B. o rozwiązanie przysposobienia, oddalił powództwo.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 23 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację powoda.

Sąd Okręgowy stwierdził, że przyczyną rozwiązania przysposobienia nie może być poczucie wykorzystania powoda przez matkę małoletniej, gdyż niewłaściwe jest przekładanie złych emocji powstałych pomiędzy małżonkami na małoletnie dzieci. Przyczyną rozwiązania przysposobienia nie mogą być także przypadki oceniane przez powoda jako złe zachowania przysposobionej, ponieważ są naturalne u dzieci, nie tylko wobec rodzica przysposabiającego, ale wobec rodziców biologicznych, rówieśników czy innych członków rodziny. Sąd Okręgowy podkreślił, że w toku postępowania nie został przedstawiony żaden dowód, który wskazywałby, że małoletnia nie chce utrzymywać więzi rodzinnych z powodem i faktycznie te więzi ustały.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie art. 125 § 1 k.r.o. i art. 233 § 1 i 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Powód oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zdaniem skarżącego istnieje potrzeba wykładni pojęcia „ważnych powodów” uzasadniających rozwiązanie przysposobienia art. 125 § 1 k.r.o., które w orzecznictwie sądów wywołują wiele rozbieżności.

Przesłanka wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa stanowi źródło poważnych wątpliwości interpretacyjnych, przy czym nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt III CSK 104/08, nie publ. i z dnia 28 marca 2007 r., sygn. akt II CSK 84/07, nie publ.). Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, poddania analizie czy przyczyny rozbieżności nie są skutkiem odmiennych okoliczności faktycznych, ewentualnie wykazanie, że wykładnia dokonana przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Niezbędne jest także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r., sygn. akt I CSK 111/09, nie publ.; z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt I PK 233/07, OSNP 2009/3–4/poz. 43). Ponadto, ze względu na publicznoprawne funkcje skargi kasacyjnej, skarżący powinien wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej przygotowane przez skarżącego nie spełnia tych wymagań.

Jedynie na marginesie należy wskazać, że jeśli chodzi o ważne powody, od których wystąpienia art. 125 § 1 k.r.o. uzależnia możliwość rozwiązania przysposobienia, ich charakter został dostatecznie sprecyzowany w nauce i orzecznictwie. Nie budzi wątpliwości, że wykładnia art. 125 § 1 k.r.o. musi uwzględniać funkcję społeczną przysposobienia, które ma na celu zapewnienie

przysposobionemu dziecku normalnych warunków rodzinnych, a gdy osiągnie pełnoletność - takiej sytuacji względem przysposabiającego oraz jego krewnych, w jakiej normalnie żyje w rodzinie dorosłe dziecko. Za ważny powód usprawiedliwiający rozwiązanie przysposobienia należy uznać rozkład wspomnianej więzi rodzinnej, a więc obopólny lub nawet występujący u jednej tylko strony stosunku przysposobienia brak takiego nastawienia psychicznego, jakie normalnie cechuje stosunki między rodzicami a dziećmi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1999 r., II CKN 711/97, LEX nr 519953). O ważnych przyczynach rozwiązania przysposobienia można mówić wówczas, gdy wspomniane przyczyny spowodowały trwałe i zupełne rozkład stosunku przysposobienia, stosując w drodze analogii pojęcia zaczerpnięte z przepisów rozwodowych, jednakże taki rozkład więzi udowodnić trzeba w stosunku do dziecka. Te same motywy, które przemawiają za rozwiązaniem małżeństwa, niekiedy świadczą o rozkładzie stosunku przysposobienia, jednak wsparte muszą być przykładami konkretnych relacji między dzieckiem a ojcem. Sam fakt rozwiązania małżeństwa z matką dziecka czy wystąpienie między nimi rozkładu pożycia małżeńskiego nie dowodzi rozkładu więzi rodzinnych między ojcem a dzieckiem przysposobionym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 369/00, LEX nr 52488). Jak więc wynika z przeglądu orzecznictwa, przyczyny, których wpływ na dopuszczalność rozwiązania przysposobienia mógłby zostać rozważony w niniejszej sprawie z uwagi na zakres poczynionych ustaleń zostały już omówione w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Przesłanka, która powód uzasadnił swój wniosek nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują także, by wystąpiły inne okoliczności uzasadniające przyjęcie tej skargi do rozpoznania, wobec czego należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).